

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Факультет журналістики
Кафедра журналістики та нових медіа

БАКАЛАВРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**ІНСТАБЛОГ «РОСІЙСЬКА ДЕЗІНФОРМАЦІЯ В УМОВАХ
РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ: ВИСВІТЛЕННЯ ТА
СПРОСТУВАННЯ**

Здобувача першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти
групи ЖУРБ-1-21-4.0д.
галузі знань 06 Журналістика
спеціальності 061 Журналістика
освітньої програми 061.00.01
Журналістика
Атаманів Діани Василівни

Використання чужих ідей,
результатів і текстів мають
посилання на відповідне
джерело

(підпис студента) (ініціали, прізвище)

Науковий керівник: Погребняк І. В.,
завідувач кафедри журналістики та
нових медіа, кандидат філологічних
наук.

Розширена шкала _____

Кількість балів: Оцінка: ECTS

Допускаю до захисту перед ЕК

І.В. Погребняк,

завідувач кафедри журналістики та нових
медіа

Голова комісії _____

(підпис) (ініціали, прізвище)

Члени комісії _____

(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

м. Київ – 2025 рік

ЗМІСТ

I

ПОЯСНОВАЛЬНА ЗАПИСКА.....3.....3

1.2. Мета і завдання роботи.....5

1.3. Перелік методів здійснення творчого пошуку.....6

II. СПЕЦИФІКАЦІЯ РОБОТИ.....8

2.1. Теоретико-методологічні засади.....8

2.2. Структура і рубрикація медіапроєкту.....11

2.3. Контент та засоби виразності.....12

Технічні й програмні засоби.....13

2.5. Сфера застосування й результати апробації.....13

Висновки.....14

I

I

V

ДОДАТКИ.....180

I

АНОТАЦІЯ.....23

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Обґрунтування актуальності проєкту.

Медіа завжди були одним із найпотужніших інструментів впливу на суспільство, політику, економіку та навіть національну безпеку. Проте, з поширенням цифрових технологій, соціальних мереж і миттєвого доступу до новин, людство опинилося перед новою загрозою – масовим розповсюдженням фейкових новин і дезінформації. Вони створюються з метою маніпуляції громадською думкою, дестабілізації суспільства, підриву довіри до традиційних медіа та демократичних інститутів.

Особливої гостроти ця проблема набула в умовах глобальних криз: пандемії COVID-19, повномасштабної війни в Україні, політичних виборів та соціальних протестів. У таких ситуаціях поширення неправдивої інформації може призвести до паніки, хаосу, недовіри до держави, знецінення професії журналіста та зростання впливу пропагандистських платформ.

На цьому тлі зростає суспільна потреба в об'єктивній, перевірених інформації, а отже – й у професійних журналістах, здатних протистояти фейкам, викривати маніпуляції та забезпечувати інформаційну безпеку. Журналіст сьогодні – не лише транслятор новин, а й інформаційний аналітик, фактчекер, етичний регулятор.

Актуальність теми зумовлена тим, що в умовах російсько-української війни інформаційний фронт став не менш важливим за реальні бойові дії. Системна і масштабна дезінформація з боку Росії має на меті підрвати моральний дух українців, зневірити світову спільноту в підтримці України та створити хаос в інформаційному просторі. Тому протидія фейкам і належне висвітлення подій є критично важливими складовими національної безпеки.

Окрему загрозу становить масштабне фінансування російської інформаційної агресії. За даними порталу «Слово і Діло», опублікованими 10 жовтня 2024 року, Росія у 2022 році витратила на державні ЗМІ 114,8 млрд рублів (приблизно 1,7 млрд доларів США за середнім курсом). У 2023 році ця сума зросла до 122,1 млрд рублів, проте в доларовому еквіваленті становила менше, ніж попереднього року – близько 1,4 млрд доларів. У 2024 році витрати дещо зменшилися – до 121,3 млрд рублів (або

орієнтовно 1,3 млрд доларів). Водночас, на 2025 рік заплановано рекордні витрати на пропаганду – 137,2 млрд рублів, що в доларовому еквіваленті відповідає рівню 2023 року – близько 1,4 млрд доларів США.

Також, офіційно фінансовані пропагандистські структури, такі як RT (Russia Today) та Sputnik, були заблоковані в ЄС, однак продовжили діяльність під новими іменами.

Ці дані підтверджують масштабність і стратегічну цілеспрямованість російської дезінформації, що діє системно та транснаціонально. У цих умовах важливо створювати альтернативний контент, який не лише повідомляє правду, а й відповідає темпу сучасної цифрової культури.

Крім того, сучасні дезінформаційні кампанії активно застосовують штучний інтелект та автоматизовані системи поширення контенту, що значно ускладнює їх виявлення та спростування. Генеровані нейромережами зображення, відео, гіперреалістичні фейки (deepfake) набувають популярності в соцмережах, зокрема в Instagram, де споживання інформації відбувається швидко й візуально.

У світлі цього, важливо не лише спростовувати фейки, а й формувати культуру цифрової відповідальності – пояснювати, як відрізнити маніпулятивний контент, перевірити джерело, виявити візуальні ознаки підробки.

Актуальність проекту також полягає в тому, що він виконує освітню функцію, яку раніше виконували традиційні медіа або формальна освіта. У XXI столітті молодь все частіше отримує першу інформацію саме з стандартів – достовірності, балансу, об'єктивності – у формат інстаблогу є важливою спробою адаптувати професійну журналістику до нових умов цифрового середовища.

Таким чином, дослідження фейкових новин є надзвичайно актуальним як у теоретичному, так і в практичному вимірах. Це питання напряму пов'язане з розвитком демократичного суспільства, інформаційної культури та медіаграмотності.

Контент проекту ґрунтується на фактчекінгу, аналізі джерел та адаптації складної інформації до формату Instagram – зручного, мобільного та популярного серед української молоді.

Проект поєднує просвітницьку, інформаційну та соціально-активну функції, актуальні в умовах гібридної війни.

Цільовою аудиторією проекту є молодь 16–30 років, яка щодня споживає інформацію через соціальні мережі та часто піддається впливу фейків, маніпуляцій і неперевічених джерел. Контент інстаблогу створюється з урахуванням мобільності й швидкого споживання інформації. Проект відрізняється новизною подачі: він поєднує реальні фактчекінгові матеріали з платформою Instagram, яку зазвичай сприймають як «розважальну». Це дозволяє перенести складну інформацію в доступний формат, охопити молодіжну аудиторію, а також говорити про важливе – інформаційну безпеку в умовах війни.

Інстаблог «Stop Fake Line» – це приклад сучасного, мобільного та достовірного медіапроекту, що реалізує соціально важливу функцію – боротьбу з російською дезінформацією в умовах воєнного часу. Проект поєднує традиційні журналістські принципи з цифровими форматами нового покоління, відповідає правовим нормам та інформаційним запитам аудиторії.

1.2. Мета і завдання роботи

Мета роботи полягає у дослідженні явища російської дезінформації в контексті російсько-української війни, протидії фейковим новинам та інформаційним атакам, а також у посиленні медіаграмотності в Україні. Проект має на меті не лише проаналізувати вплив російської дезінформації, а й навчити відрізняти фейки від достовірної інформації.

Об’єкт – російські фейки та їхній вплив на українське суспільство на прикладі повномасштабної війни в Україні.

Предмет – інформаційно-аналітичні публікації у інстаблогі, спрямовані на викриття фейків російської пропаганди.

Для досягнення цієї мети передбачено виконання наступних завдань:

- 1) виявляти та систематизувати приклади російської дезінформації, спрямованої проти України, в інформаційному просторі;

- 2) надавати перевірені факти, спростовувати брехню та маніпуляції, базуючись на авторитетних джерелах і доказах;
- 3) формувати критичне мислення у глядачів, навчаючи їх самостійно розпізнавати фейки та уникати інформаційних пасток;
- 4) підвищувати загальний рівень медіаграмотності серед української аудиторії, сприяючи зміцненню інформаційної безпеки України.

Перелік методів здійснення творчого пошуку

У процесі написання роботи використано комплекс методів наукового та творчого пошуку, що дозволили глибоко дослідити проблему боротьби з російською дезінформацією.

Аналіз літературних джерел – вивчення наукових публікацій, статей, досліджень, присвячених тематиці інформаційної війни, журналістики, фейкових новин та медіаграмотності. Наприклад, за дослідженням Rand умовах війни є не лише спростування (debunking), а й попереджувальна комунікація – “prebunking”, що формує інформаційну стійкість. Особливо результативними є формати, адаптовані до Instagram та Telegram, зокрема короткий візуальний контент і пояснювальні Stories, які резонують із молодіжною аудиторією. Аналіз сучасних тенденцій боротьби з дезінформацією.

Контент-аналіз застосовувався для систематизації тем, які найчастіше фальсифікуються російською пропагандою, а також для виявлення повторюваних наративів. Серед найпоширеніших: дискредитація Збройних сил України, поширення міфу про «братні народи», підміна фактів щодо бойових дій. Часто фігурують такі тези, як: «Україна – неіснуюча держава з фашистським режимом», «Росія – захисник простих людей і єдина альтернатива хаосу».

Порівняльний аналіз – зіставлення підходів до боротьби з дезінформацією в Україні та інших країнах для виявлення спільних і відмінних рис. Наприклад, Україна більше фокусується на швидкому реагуванні в умовах війни, тоді як країни ЄС/США більше уваги приділяють довгостроковій превенції та цифровому регулюванню. В Україні більшу роль відіграють волонтери та незалежні ініціативи, тоді як на Заході переважає

інституціоналізований підхід. У США і ЄС активно просувається концепція «prebunking» (випереджувальне спростування), що менш розвинена в українському просторі.

Метод кейс-стаді (аналіз конкретних випадків) – розгляд успішних прикладів інформаційної боротьби окремих українських медіа та журналістських розслідувань (кейси від StopFake, VoxCheck, Bellingcat);

Системний підхід – аналіз дезінформації як частини широкої стратегії гібридної війни;

Індуктивний та дедуктивний методи – формулювання загальних висновків на основі окремих досліджених фактів і подій. Зокрема, на основі аналізу контенту, розслідувань фактчекерів (StopFake, EUvsDisinfo, Detector Media), академічних досліджень (Gouliev) та повідомлень офіційних структур (Центр протидії дезінформації, SPRAVDI), можна виокремити основні особливості інформаційних кампаній Російської Федерації у контексті гібридної війни. Серед них – імітація легітимності (створення фейкових акаунтів «журналістів», «аналітиків», клонів відомих сайтів – (систематичне поширення однотипних повідомлень із ключовими наративами); а також застосування прийомів психологічного впливу, зокрема ефекту ілюзії правди – багаторазове повторення дезінформації підвищує її сприйняття як достовірної.

Цей комплекс методів дозволив створити не лише інформативно насичений, а й креативно оформлений проєкт, орієнтований на ефективне викриття дезінформації у сучасному інформаційному просторі.

II. СПЕЦИФІКАЦІЯ РОБОТИ

2.1. Теоретико-методологічні засади;

Для обґрунтування теми проєкту було здійснено аналіз тенденцій розвитку дезінформаційних кампаній Російської Федерації, особливо у цифровому середовищі. Опрацьовано первинні джерела – повідомлення офіційних українських і міжнародних інституцій (*StopFake*, *Detector Media*, *EUvsDisinfo*, *SPRAVDI*, *СБУ*), а також вторинні джерела – наукові статті, аналітичні огляди, коментарі медіаекспертів, які досліджують гібридні війни, ІІСО та роль соціальних медіа у поширенні фейків.

Особлива увага приділялася засобам інформаційного впливу, психології сприйняття фейків, типології фейкових повідомлень (постправа, вирване з контексту, заміна джерела, підроблене відео тощо).

Наприклад, згідно з дослідженням Gouliev (2025), російська пропаганда активно застосовує бот-мережі у Twitter для трансляції фейкових наративів. Проаналізувавши 40 тисяч твітів, автор доводить, що такі кампанії мають високий рівень емоційного навантаження, спрямованого на формування страху й ворожості. Подібні техніки підсилюють ефективність ІІСО та створюють інформаційний шум, ускладнюючи перевірку фактів звичайним користувачам.

У дослідженні Bachmann, Putter & Duczynski (2023) розглядається дезінформація як невід'ємна складова гібридної війни Росії. Автори підкреслюють, що інформаційні атаки є системним інструментом підризу суспільної єдності, дискредитації демократичних інститутів та впливу на зовнішньополітичну підтримку України. Особливу увагу в дослідженні приділено маніпуляціям у соцмережах, використанню проксі-медіа, кібератак та стратегії "все відносно", яка ставить під сумнів саму ідею об'єктивної правди.

На тлі повномасштабної російсько-української війни проблема дезінформації набула великого масштабу. Основні тенденції у сфері протидії фейкам полягають у:

активному використанні технологій фактчекінгу;

розвитку незалежних платформ моніторингу інформаційних атак

посиленій увазі до медіаграмотності серед населення. А саме створення курсів та тренінгів (Very Verified: онлайн-курс з медіаграмотності, онлайн-курс "Медіаграмотний спротив: спілкуємось на рівних" та інші).

При створенні власного проекту були опрацьовані такі джерела:

- 1) наукові публікації та дослідження про природу гібридної війни й інформаційні операції (І. Желябовська);
- 2) матеріали організацій, що займаються фактчекінгом (VoxCheck,
- 3) аналітичні матеріали міжнародних організацій (Freedom House,

Ці джерела надали змогу сформуванню глибоке розуміння механізмів російської дезінформації та методів її викриття.

В рамках підготовки було досліджено діяльність конкурентів – авторів успішних проектів у сучасній медіасфері:

– український проект, що спеціалізується на спростуванні російських фейків з 2014 року. Сильні сторони: оперативність, системний підхід, міжнародне визнання. Формати: відео, статті, Reels, каруселі з розвінчанням фейків.

– платформа, що проводить фактчекінг політичних заяв та інформаційних матеріалів. Використовує детальні аналітичні формати та верифікацію за міжнародними стандартами. У своєму

І
п
S
t
a
g
r
a
m
ч
а
с
т
о
міжнародна розслідувальна спільнота, що працює на основі відкритих даних (OSINT). Успішно викриває російські операції завдяки високому рівню доказовості. Їхній Instagram-канал слугує платформою для популяризації OSINT-розслідувань, у яких розкриваються факти російських інформаційних операцій, маніпуляцій, а також воєнних злочинів. Контент має високий рівень достовірності, базується на аналітичному методі перевірки відкритих джерел, але менш орієнтований на масову аудиторію. У порівнянні з Instagram-блогами просвітницького характеру (наприклад, StopFake чи авторськими інстаблогами), Bellingcat має експертно-розслідувальну природу, глибину та фаховість.

о

в

и

Обережно! Зомбоящик» – проєкт на 24 каналі створений з метою забезпечення інформаційної безпеки України. Відбиття ворожих інформаційних атак, протидія дезінформації, викриття російських фейків – головні завдання проєкту. На відміну від Instagram-блогів, проєкт працює в телевізійному та ютуб-форматі, звертається до ширшої (в тому числі дорослої) аудиторії та застосовує елементи політичної сатири. Це приклад того, як телевізійний контент адаптується до викликів інформаційної війни.

По той бік новин» – проєкт, який має на меті посилити медіаграмотність в Україні. Розбирають фейки у легкому, часто іронічному тоні, орієнтуються на молодь. У своєму Instagram висвітлює фейки як з російських джерел, так і з українського сегменту соцмереж, постійно розвиває цикл сторіс «FAQ», словники термінів та інтерактивні ігри на перевірку фактів. Сторінка адаптована до візуальної культури молоді: часто використовують персонажа – сову, що символізує мудрість.

Аналіз цих проєктів дозволив виділити ефективні технології: використання перевірених джерел, залучення візуалізації даних, оперативність у подачі матеріалів, створення коротких дописів для максимально широкої аудиторії.

Методика створення контенту для інстаблогу «Stop Fake Line» передбачає поєднання журналістського аналізу, фактчекінгу та візуальної комунікації. Кожен матеріал у блозі проходить кілька етапів:

- виявлення фейку (моніторинг телеграм-каналів, соцмереж, російських ЗМІ);
- перевірка інформації через офіційні та аналітичні джерела;
- написання пояснення у простій, доступній формі;
- візуалізація через інструменти Canva;
- адаптація під Instagram-формат (карусель, Stories, Reels).

Проєкт подає інформацію без емоційної маніпуляції, із фокусом на фактах, логіці та повазі до читача.

2.2. Структура/ рубрикація медіапроекту.

Проект представлений у форматі інстаблогу, основною метою якого є оперативне та доступне викриття російських фейків, інформування про механізми дезінформації та підвищення медіаграмотності українців. Назва блогу “Stop Fake Line” була обрана як лаконічна, зрозуміла та запам’ятовуюча. Вона об’єднує ключове повідомлення:

- чіткий сигнал про боротьбу з фейками;
- натяк на «інформаційну лінію фронту» або «лінію захисту» в інфопросторі.

Назва зручна для візуального оформлення, легко читається, дає можливість створити айдентику на її основі (логотип, обкладинки Stories).

Головне фото профілю – це стилізований логотип із зображенням назви червоним кольором для привернення уваги та для розуміння про що інстаблог (Додаток А) . Також було сформовано чітку шапку профілю (Додаток Б):

- короткий опис місії – «спростовуємо фейки російської пропаганди», «Перевірені факти. Реальні джерела»;
- заклик до дії – « підтримуй інформаційний фронт разом з нами».

У рамках блогу передбачені такі рубрики:

Фейк / Правда» – класична, але завжди актуальна рубрика: лаконічне зіставлення фейкової інформації та її спростування з посиланням на перевірені джерела .

Міжнародний вимір» – огляд, як російська пропаганда працює в інших країнах (Додаток В).

Рубрики для Stories та Reels:

Медіаграмотність» – поради, гіди, алгоритми перевірки інформації ;

Словник» – збереження термінів для зручного доступу ;

Психологія впливу» – як фейки працюють на рівні емоцій.

2.3. Контент та засоби виразності.

Медіапроект реалізовано у форматі інстаблогу. Враховуючи особливості платформи та інформаційного середовища, проєкт має змішаний тип контенту, що поєднує текстово-графічний, візуальний та мультимедійний компоненти.

Текстово-графічний – основою є пости-каруселі, де кожен слайд містить короткий, структурований текст та візуальне оформлення (фон, шрифт, кольорові акценти). Застосовується принцип «фейк → спростування → джерело → висновок».

Візуальний контент – до створення графічного оформлення блогу застосовуються чіткі шрифти для легкого сприйняття в мобільному форматі, колористика – контраст між темним фоном і яскравими акцентами (жовтий, червоний) для виділення ключових тез;

Аудіовізуальний контент – Reels та Stories, як інструмент передачі коротких фактчеків, порад для залучення аудиторії. Важливими є: динамічний монтаж, субтитри (через беззвучний перегляд у стрічці), ритмічне чергування кадрів, візуальні підказки.

Для забезпечення впізнаваності розроблена візуальна айдентика, що відображає цінності проєкту: простота, достовірність, попередження.

Колористика: сірий (фон), жовтий (акцент), червоний (сигнал небезпеки), білий (для балансу).

Шрифти: прості, придатні для читання з екрана смартфона.

Фіксовані шаблони в Canva для рубрик – в одному стилі, що забезпечує впізнаваність постів.

Проект активно використовує хештеги для полегшення пошуку та охоплення аудиторії (Додаток Г). Вживаються:

- загальні: #фейк, #правда, #інформаційнабезпека, #медіаграмотність
- тематичні: #stopfake, #російськапропаганда, #новиниУкраїни

- підтримувальні: #перевіряйфакти

Хештеги також допомагають згрупувати пости в межах рубрик, зберігаючи логіку для постійних читачів і нових підписників.

Технічні й програмні засоби

Під час створення проєкту було використано комплекс технічних засобів і цифрових інструментів, які забезпечили повноцінне виробництво, публікацію та просування контенту.

Ноутбук – основний пристрій для підготовки текстового та візуального контенту, обробки графіки, монтажу відео та роботи з онлайн-платформами.

Смартфон – використовується для зйомки Reels (коротких відео), створення Stories, оперативного реагування на інфоприводи, обробки контенту в мобільних додатках.

Також були використанні такі програмні забезпечення та цифрові інструменти як: Canva, CapCut, Instagram, Google Docs, Telegram, Facebook,

Сфера застосування та результати апробації

Проєкт «Stop Fake Line» було створено на платформі Instagram 2 травня. Загальна кількість публікацій становить 12. Найпопулярнішим дописом став пост із рубрики «Міжнародний вимір» про нібито вживання наркотиків Макроном. Його побачили 691 користувач, з них 12 зберегли публікацію, а 57 поставили вподобайку. Ще одним популярним дописом став пост про нову інформаційну компанію кремля: 566 переглядів, 17 збережень, 61 лайк та 4 коментаря. Всі пости та Stories отримали зворотний зв'язок у вигляді збережень, поширень, коментарів; продемонстрували актуальність теми (найбільше охоплення отримували матеріали, пов'язані з фейками про ЗСУ, гуманітарну ситуацію, заяви

іноземних політиків); дали змогу протестувати ефективність рубрик і шаблонів (найбільш залучаючі – «Фейк/Правда» та інтерактиви у сторіс);

Можливі напрями застосування проєкту:

S
t
o
p
F
a
k
e

Line” уже функціонує як повноцінний фактчекінговий мікроблог з унікальним візуальним стилем і системною рубрикацією. Він може бути навчальним інструментом для курсів із медіаграмотності

Окремі рубрики проєкту (наприклад, «Фейк/Правда», «Як це працює»,

26. **Висновки**
«Лови́шик фейків»)) можуть бути інтегровані в шкільні та університетські

курси; тренінги з цифрової грамотності; онлайн-курси для педагогів і журналістів. Також проєкт можна поширюватися на інших платформах – створення візуально зрозумілого, мобільного, мультимедійного ресурсу, адаптований для розміщення на платформах коротких відео – YouTube Shorts або TikTok. Це дасть змогу охопити нову аудиторію та підвищенню її медіаграмотності.

На основі теоретичних досліджень і медіааналізу були сформульовані ключові методологічні засади, які лягли в основу контентної стратегії. Проєкт було структуровано за допомогою чіткої рубрикації, айдентики, продуманої подачі текстово-візуального й аудіовізуального контенту.

У результаті практичного втілення проєкту в соціальній мережі інстаграм:

- найпопулярніші дописи отримали понад 600 переглядів, десятки збережень і репостів, що засвідчує актуальність теми та потребу аудиторії в перевірненій інформації (Додаток Г);
- було протестовано ефективність різних форматів, зокрема: коротких відео, візуалізованого фактчекінгу.
- розроблено власну айдентичку проєкту, яка сприяє впізнаваності блогу в інформаційному просторі.

Медіапроєкт має практичну цінність, може бути використаний у:

- навчальних курсах з медіаграмотності;
- інформаційних кампаніях з протидії дезінформації;
- просвітницьких ініціативах, спрямованих на молодіжну аудиторію.

Результати апробації свідчать, що обраний формат (інстаблог із мультимедійним контентом) є ефективним інструментом для візуальної журналістики, комунікації в кризових умовах і боротьби з фейками.

Проект продемонстрував потенціал для масштабування та подальшого розвитку – як у межах платформи Instagram, так і в інтеграції з іншими соцмережами, месенджерами чи відеохостингами.

Таким чином, виконана робота підтверджує актуальність обраної теми, ефективність обраних методів і перспективність авторського підходу до розробки сучасного медіапродукту в умовах гібридної інформаційної війни.

III. СПИСОК ДЖЕРЕЛ

topFake.org : офіційний сайт фактчекінгового проєкту [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.stopfake.org/uk/golovna/>

etector Media : аналітика медіа та моніторинг дезінформації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://detector.media/>

UvsDisinfo : проєкт Європейської служби зовнішніх дій з протидії дезінформації [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

ентр стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки (SPRAVDI) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://spravdi.gov.ua/>

лужба безпеки України (СБУ) : офіційні повідомлення про фейки та ІПСО [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ssu.gov.ua/>

охCheck : фактчек-проєкт від VoxUkraine [Електронний ресурс]. – Р

е
нститут масової інформації (ІМІ) : дослідження медіа та свободи
ж
слова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://imi.org.ua/>
и

ІІTER / IREX : освітній проєкт з медіаграмотності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://filter.muk.ua/>

Давленко Р. О. Пропаганда та інформаційні війни в умовах гібридного протистояння // Державне управління: теорія та практика. – 2022. – № 3. – С. 90–95.

Т
авчук Б. В. Фейкові новини в умовах війни: механізми поширення та
технології протидії // Наукові записки Інституту журналістики. –
2023. – Т. 1. – С. 20–26.

уменюк О. В. Російська дезінформація та виклики для українських медіа у період воєнного стану // Український інформаційний простір. – 2022. – № 2. – С. 57–63.

: міжнародна організація, що досліджує рівень свободи слова, демократії та медіа [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

елябовська І. В. Інформаційна війна як складова гібридної агресії РФ

проти України // Наукові записки Інституту журналістики. – 2021. – Вип. 1. – С. 44–52.

14. Very Verified: освітній курс із медіаграмотності, створений IREX за підтримки Держдепартаменту США [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://veryverified.eu/uk/>

15. Reuters Fact Check: міжнародна фактчекінгова платформа [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.reuters.com/fact-check/>

16. Центр протидії дезінформації [Електронний ресурс] : офіційний Telegram-канал при РНБО України. – Режим доступу: <https://t.me/CenterCounteringDisinformation>

кільки грошей Росія витрачає на фінансування державної

п

р

о

п – 2023. – Vol. 14, Issue 2.

а – 2025.

а

а

а

а

а

а

а

а

а

а

а

а

а

а

а

а

а

а

а

а

а

а

а

а

а

а

а

а

а

а

а

IV. ДОКУМЕНТАЦІЯ

Приклади публікацій:

У ЄЛИСЕЙСЬКОМУ ПАЛАЦІ СПРОСТУВАЛИ ФЕЙК ТА ПОСМІЯЛИСЬ ІЗ ЦЬОГО

"Коли європейська єдність стає незручною, дезінформація заходить так далеко, що звичайна серветка виглядає як наркотики", - йдеться у повідомленні.

У дописі на офіційному акаунті в Х Єлисейський палац опублікував збільшену версію фото, де росіяни "роздивилися" наркотики, і підписав: "Це – серветка. Для очищення носа".

А поруч вони опублікували фото лідерів країн із підписом: "Це – європейська єдність. Для побудови миру".

[Переглянути статистику](#)

НАСПРАВДІ - ЦЕ ФЕЙК.

Зображення створене за допомогою штучного інтелекту, що підтвердили фактчекери StopFake.

StopFake перевіряв зображення за допомогою інструментів для виявлення штучно згенерованих зображень — зокрема, AI or NOT та Sightengine. Аналіз показав, що фото є не справжнім, а створеним за допомогою штучного інтелекту.

[Переглянути статистику](#)

V

Додаток А

ДОДАТКИ

Логотип проекту

Додаток Б

Шапка профілю

Спростовуємо фейки російської пропаганди

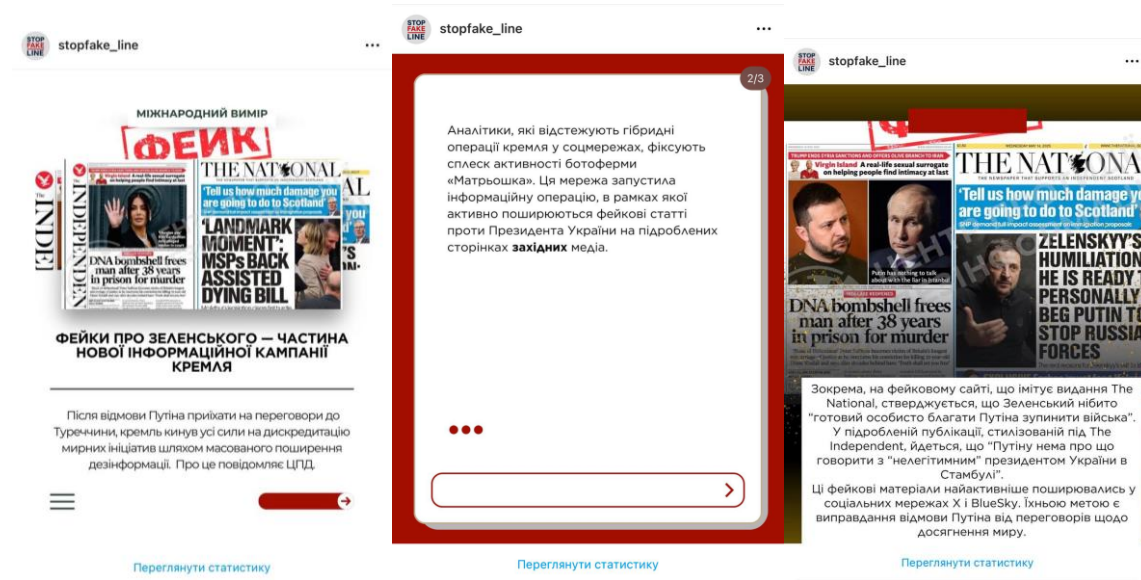
Перевірені факти. Реальні джерела

Підтримуй інформаційний фронт разом з нами

Додаток В

Рубрика «Міжнародний вимір»

Додаток Г

Хештеги

#фейк #інформаційнабезпека #російськапропаганда
#перевіряйфакти #stopfake #новиниукраїна

10 травня

Додаток Г

Найпопулярніші публікації

12 травня о 18:43

♥
57

💬
5

🔗
--

🔖
12

Огляд ⓘ

Перегляди	691
Взаємодії	--
Дії у профілі	118

Перегляди ⓘ

Головна

112

VI. АНОТАЦІЯ

Атаманів Д. Інстаблог «Російська дезінформація в умовах російсько-української війни: висвітлення та спростування»

Ключові слова: фейки, дезінформація, Instagram, журналістика, фактчекінг, медіаграмотність, інформаційна безпека.

S
t
o
r
y

Цей блог – не просто набір постів, а цілісний журналістський медіапродукт, що відповідає стандартам достовірності, балансу, актуальності. Контент розроблено з урахуванням звичок цифрової молодіжної аудиторії: короткі пости-каруселі, Reels, Stories, словник термінів і фейків, рубрикація, візуальна айдентика. Блог поєднує текст, зображення, відео й інфографіку – відповідно до мультимедійної природи

– це авторський інстаблог, створений як інформаційно-просвітницький проєкт у відповідь на масові поширення російських фейків в умовах повномасштабної війни проти України. Проєкт об'єднує короткі розробки блогу, блог-постів, аналіз конкурентних сторінок, зокрема StopFake, Detector Media, VoxCheck, а також протестовано різні формати на розшифровку дезінформації, яка загрожувала українському суспільству. Це дозволило сформувати власну нішу у сфері журналістських ініціатив в Instagram, що протидіють фейкам.

Проєкт “Stop Fake Line” доводить, що навіть у форматі соціальної мережі можна створити сучасний, гнучкий, етичний медіапродукт, який працює на захист інформаційного простору України.

Atamaniv D. Instablog “Russian Disinformation in the Context of the Russo-Ukrainian War: Coverage and Refutation”

“

This blog is not just a collection of posts — it is a complete journalistic media carousel posts, Reels, Stories, a glossary of fake-related terms, clear rubrication, and visual identity. The blog integrates text, imagery, video, and infographics in accordance with Instagram’s multimedia nature.

F

a

The project is to enhance the level of critical thinking, media literacy, and informational hygiene among its followers. As part of the development process, a comparative analysis of similar platforms — such as StopFake, Detector Media, and VoxCheck — was conducted, along with testing of various content

i

The “Stop Fake Line” project proves that even within a social media format, it is possible to create a modern, flexible, and ethical media product that protects Ukraine’s information space.